

Vrijheids- beperkende maatregelen

Waarom beperken we soms de
bewegingsvrijheid van de patiënt?

In uitzonderlijke situaties kan het nodig zijn om de bewegingsvrijheid van een patiënt te beperken. Men noemt dat ook 'fixatie'. In deze folder vindt u meer uitleg over deze soms noodzakelijke maatregel.

WAT ZIJN VRIJHEIDSBEPERKENDE MAATREGELEN?

Dit is de patiënt beperken in zijn bewegingsmogelijkheden en gedrag. Dit gebeurt met materiaal dat de patiënt niet zelf kan verwijderen.

WAAROM VRIJHEIDSBEPERKENDE MAATREGELEN?

Fixeren kan om verschillende redenen nodig zijn.

- **Veiligheid voor de patiënt zelf.** De patiënt kan een gevaar zijn voor zichzelf omdat hij bv. met zekerheid zal vallen maar daar zelf geen inzicht in heeft.
- **Veiligheid voor anderen.** Soms kan een ziekenhuisopname verwardheid veroorzaken, en kan de patiënt storend of agressief gedrag tegenover anderen vertonen.
- **Herstel komt in het gedrang.** De patiënt heeft zijn handelen niet onder controle en belemmert zelf zijn herstel, bv. omdat hij zijn infuus steeds weer verwijdert of zich niet houdt aan het medisch advies.

FIXATIEBELEID IN RZ HEILIG HART TIENEN

- Wij streven ernaar om patiënten zo weinig mogelijk te beperken in hun bewegingsvrijheid. Fixeren is ingrijpend voor de patiënt, en deze beslissing wordt alleen genomen wanneer er na zorgvuldig afwegen geen goede alternatieve mogelijkheden zijn. Het is is ook altijd een **tijdelijke maatregel**: elke dag gaan we opnieuw na of fixatie nodig blijft.
- Vrijheidsbeperkende maatregelen worden genomen door de **verpleegkundige**. Er is geen voorschrift van de arts vereist. Toch wordt de beslissing niet door één persoon alleen genomen, maar na overleg met verschillende collega's. Ook andere zorgverleners dan de arts of verpleegkundige worden hierbij betrokken, bv. de kinesist of de ergotherapeut. In dringende situaties kan de verpleegkundige zelfstandig beslissen of fixatie nodig is.
- Bij een beslissing tot fixatie kiezen wij uiteraard steeds voor de **meest veilige vorm**.
- We streven ernaar om de **partner, familie** of vaste **contactpersoon** van de patiënt vooraf op de hoogte te brengen. Als er zich een dringende situatie voordoet, waarbij de patiënt een direct gevaar voor zichzelf of zijn omgeving vormt, kan onmiddellijke fixatie noodzakelijk zijn. In dat geval wordt de partner of familie op een later tijdstip geïnformeerd.

- In niet-dringende situaties is de toestemming van de patiënt vereist. Is de patiënt wilsonbekwaam en heeft hij zijn eigen handelen niet onder controle, dan wordt de vertegenwoordiger van de patiënt bij de beslissing betrokken.

HOE DE BEWEGINGSVRIJHEID BEPERKEN?

Fixatie wordt toegepast volgens een vaste **procedure**. De verpleegkundige legt altijd aan de patiënt uit waarom dit nodig is en welke maatregelen genomen worden.

- **Risico's en controles.** Omdat de bewegingsmogelijkheden van de patiënt beperkt zijn, houdt de verpleegkundige extra toezicht en voert regelmatig controles uit. Extra aandacht gaat bv. naar:
 - verwondingen voorkomen,
 - voldoende opname van vocht en voeding,
 - doorligwonden voorkomen.
- **Comfort van de patiënt.** De verpleegkundige gaat regelmatig na of het materiaal goed zit, en of de patiënt de meest comfortabele houding kan aannemen. Er wordt voor gezorgd dat de oproepbel binnen handbereik van de patiënt ligt.

WAT KAN DE FAMILIE DOEN?

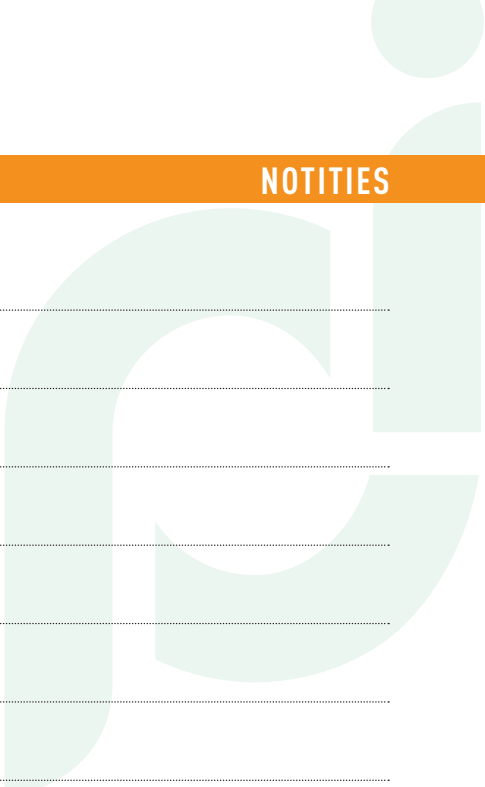
Uw partner/familielid beperken in zijn bewegingsvrijheid kan voor u een emotionele gebeurtenis zijn. Daarom is het belangrijk dat u de reden kent en dat u weet wat de fixatie inhoudt. De verpleegkundige heeft regelmatig contact met u over eventuele preventieve maatregelen. We sommen enkele aandachtspunten op voor familie en bezoek, die kunnen bijdragen tot het welzijn en de veiligheid van de patiënt.

- **Informatie over de patiënt.** Verwittig de arts en de verpleging als de patiënt verward is of een voorgeschiedenis van verwardheid heeft. Het is belangrijk dat u samen met ons observeert hoe de patiënt reageert op uw bezoek.
- **Aanwezigheid.** De aanwezigheid van een rustige, vertrouwde persoon heeft vaak een positief effect. Indien de toestand het toelaat en u dit wenst, is het ook mogelijk om de patiënt niet te fixeren in uw aanwezigheid.
- **Veiligheid.** U kunt samen met ons zorgen voor een veilige omgeving rond het bed of in de kamer. Laat bijvoorbeeld geen warme dranken, medicijnen, verzorgingsproducten, schaar of mes op het nachtkastje staan.
- **Oriëntatie.** Zeker wanneer de patiënt verward is, is het goed om vertrouwde voorwerpen of foto's rond het bed te plaatsen. Vertel de patiënt regelmatig dat hij in het ziekenhuis is, welke dag, hoe laat en welk seizoen het is.

VRAGEN?

Misschien hebt u na het lezen van deze folder nog vragen. Stel ze dan gerust aan de verpleegkundige op de afdeling.

NOTITIES

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page below the header.

Regionaal Ziekenhuis Heilig Hart Tienen

campus mariëndal

t 016 80 90 11 (algemeen nummer)

t 016 80 99 19 (spoedopname)

campus st.-jan

t 016 80 90 11

medisch centrum tienens

t 016 80 95 82

medisch centrum aarschot

t 016 55 17 11

www.rztienen.be

iedereen

Vriendelijk Inlevend Professioneel
met zin voor Initiatief

10014-NL/dec 2013